

FITXES D'INVESTIGACIÓ D'ACCIDENTS DE L'INVASSAT

FIA57

Accident lleu d'una persona treballadora per tall de dits de la mà amb disc de tall d'una màquina trossejadora/de biaixos

GENERALITAT
VALENCIANA

INVASSAT
Institut Valencià de
Seguretat i Salut en el Treball

FITXES D'INVESTIGACIÓ D'ACCIDENTS DE L'INVASSAT

Accident lleu d'una persona treballadora per tall de dits de la mà amb disc de tall d'una màquina trossejadora/de biaixos

FIA57

GENERALITAT
VALENCIANA

INVASSAT

Institut Valencià de
Seguretat i Salut en el Treball

DADES DE L'ACCIDENT

DADA	CODI				TEXT				
ACTIVITAT ECONÒMICA (CNAE)	4	6	7	3	Comerç a l'engròs de fusta, materials de construcció i aparells sanitaris				
ACTIVITAT FÍSICA ESPECÍFICA	2		2		Treballar amb ferramentes manuals amb motor				
DESVIACIÓ	4		3		Pèrdua (total o parcial) de control – ferramenta manual (amb motor o sense ell), així com de la matèria sobre la qual es treballa amb ferramenta				
FORMA (CONTACTE, MODALITAT DE LA LESIÓ)	5		0		Contacte amb agent material tallant, punxant, dur, rugós – Sense especificar				
AGENT MATERIAL DE L'ACTIVITAT FÍSICA	0	7	0	1	0	2	0	0	Serres circulars
AGENT MATERIAL DE LA DESVIACIÓ	0	7	0	1	0	2	0	0	Serres circulars
AGENT MATERIAL CAUSANT DE LA LESIÓ	0	7	0	1	0	2	0	0	Serres circulars

1

DESCRIPCIÓ

DESCRIPCIÓ DEL TREBALL

L'empresa es dedica a la col·locació de revestiment de sòls de fusta, mitjançant la col·locació de tarima o sòls de parquet entre altres.

Per a l'execució del treball s'utilitza maquinària com la serra de cinta, circular, trossejadora de disc, planejadora, etc.

El dia del succés la persona accidentada es trobava en una vivenda particular col·locant paviment, i fent la tasca de tall de peça de rodapeu amb la màquina trossejadora/de biaixos quan es produïx l'accident.

DESCRIPCIÓ DE L'ACCIDENT

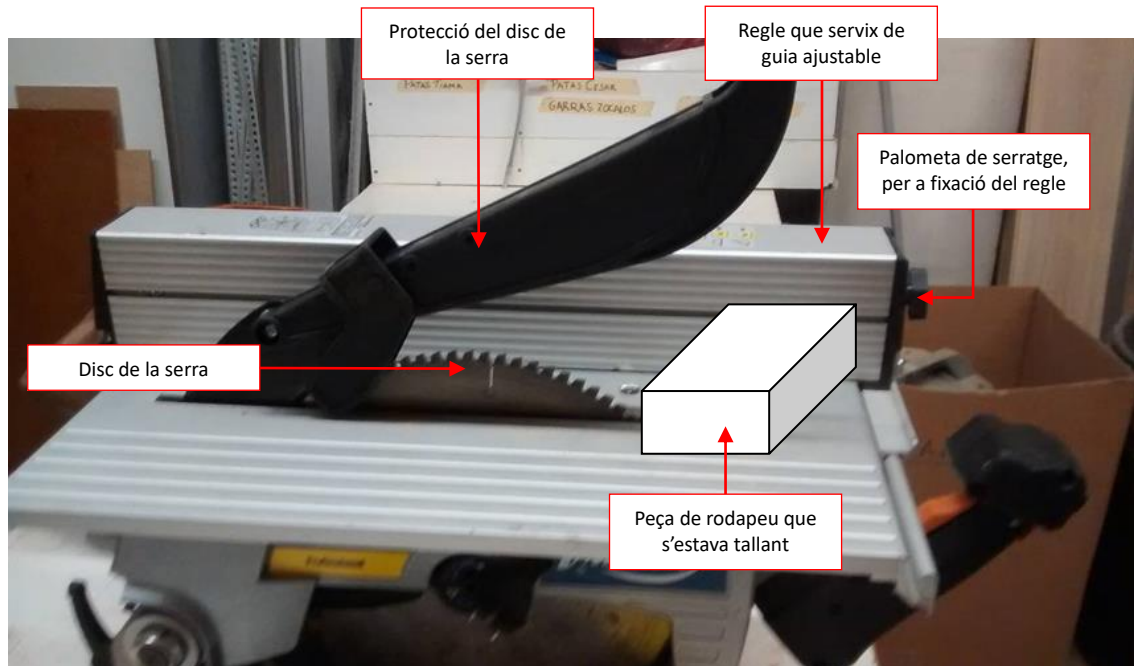
En el moment d'accident, s'havia completat la col·locació del sòl de tarima flotant en tota la vivenda i es procedia a la col·locació del rodapeu d'este.

Per a la seua mecanització s'estava utilitzant una segadora abatible portàtil amb taula superior

marca VIRUTEX TM33W.

La màquina s'havia disposat per a treballar en taula superior, que permetia el tall de peces de rodapeu sobre taula, amb ajust previ del regle la finalitat del qual és guiar la peça en l'avanç cap al disc de tall, evitant la desviació de l'element a trossejar (vegeu fotografia 1).

2

Fotografia 1. Serra trossejadora muntada en configuració de taula de tall

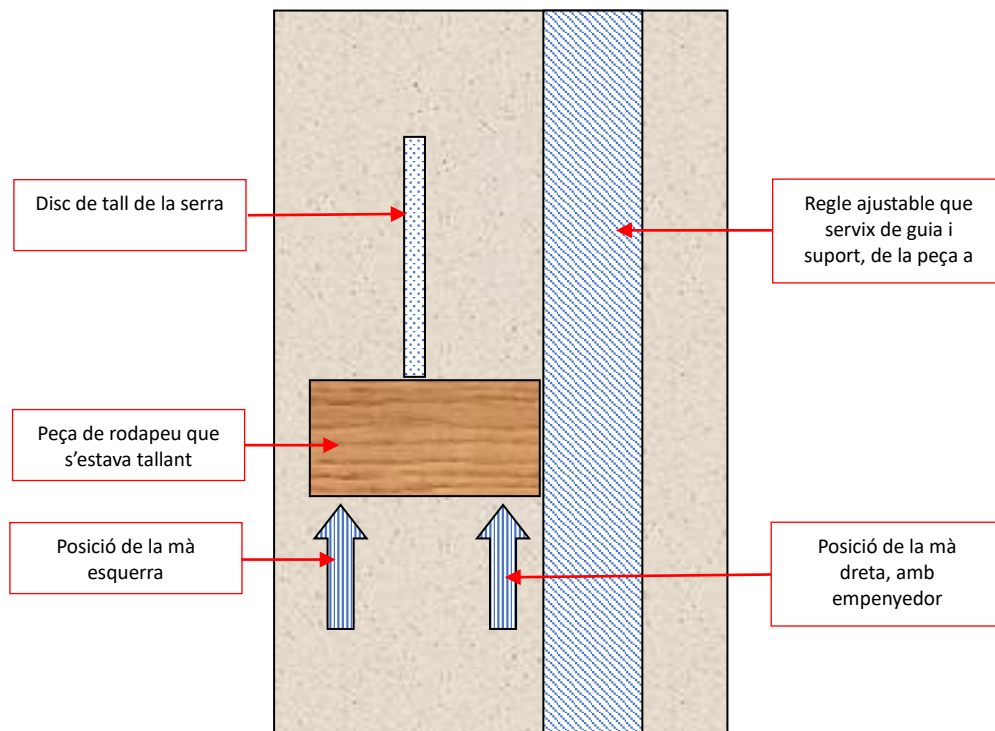
Es pretenia serrar un element per a la disposició del rodapeu de grandària reduïda, amb forma rectangular i dimensions lineals de 12 cm x 13 cm. Per a això es va dur a cap el procediment següent:

Fotografia 2. Empenyedor per a peces xicotetes que es desitgen tallar

En primer lloc, s'ajusta el regle de guia a la distància de tall; seguidament es dona suport a la peça sobre este; a continuació, es procedix al desplaçament d'esta cap al disc de tall, per a això el moviment es duu a terme en el seu costat dret utilitzant un empenyedor (vegeu fotografia 2), al mateix

temps que s'espenta amb la mà esquerra el costat esquerre (vegeu el croquis en il·lustració 1).

Il·lustració 1. Croquis: vista de la trossejadora/de biaixos des de d'alt

L'accident es produïx una vegada iniciat l'espentament de la peça. De forma imprevista es desplaça el regle, la missió del qual és guiar i servir de suport a l'element a tallar, de manera que s'origina un desviament en la trajectòria del tall, provocant que la mà esquerra entre en contacte amb el disc de tall i genere talls en els dits menovell, anular i polze.

DADES COMPLEMENTÀRIES

- Existix avaluació de riscos de l'equip de treball *Ingletadora VIRUTEX*, contemplant entre altres el risc de "Colps/talls per objectes o ferramentes", realitzada pel tècnic del servei de prevenció aliena (SPA, d'ara endavant).
- Es disposa d'una planificació de l'activitat preventiva en referència a l'equip de treball *Ingletadora Virutex*. En este figuren com a mesures preventives:
 - Dotació de mitjans de subjecció *gats* adequats;

- manual d'instruccions en castellà *annex I, 1.7.4., Reial decret 1644/2008*.
- Existix documentació per part de l'empresa amb autorització d'ús d'equips a la persona accidentada; entre altres documents figura l'*Engalletadora Virutex*.
- La persona havia rebut la formació en matèria de prevenció de riscos laborals relativa als riscos següents:
 - *Primer cicle de formació: nivell inicial*, amb una duració de 8 hores presencials, segons l'article 138 del [IV Conveni General del Sector de la Construcció 2007-2011](#), impartit per entitat registrada com a formadora en la Fundació Laboral de la Construcció.
 - *Curs de Formació per Oficis: construcció*, amb una duració de 20 hores presencials, segons article 145 del [IV Conveni General del Sector de la Construcció 2007-2011](#), impartit per entitat registrada com a formadora en la Fundació Laboral de la Construcció.
- El treballador havia rebut informació en matèria de prevenció de riscos laborals, segons article 18 de la [Llei 31/1995](#), de 8 de novembre, en relació amb els continguts següents: activitats, seccions, instal·lacions, equips i normes d'actuació.
- S'ha realitzat una investigació de l'accident per part de l'SPA.

CAUSES

- El risc apareix a conseqüència de l'espentament o acompanyament de la peça a trossejar amb la mà esquerra del treballador en l'operació de trossejat, la qual cosa provoca l'acostament d'esta mà a la zona perillosa de la màquina a causa de les seues reduïdes dimensions.
- El risc es materialitza en forma d'accident pel desplaçament imprevist del regle que origina la invasió de la mà de la zona perillosa de la màquina i el contacte amb el disc de tall.

MESURES CORRECTORES I RECOMANACIONS PREVENTIVES

Amb la finalitat que no es repetisca un accident com l'investigat o de gènesi similar, es proposen, entre altres, les següents mesures preventives i/o de protecció:

- S'haurà d'evitar en la mesura que siga possible el tall de peces de dimensions reduïdes, i, si és el cas, utilitzar elements auxiliars que ajuden a mantindre les mans allunyades dels elements de tall (disc de tall), havent de complir-se les condicions següents per a la realització dels treballs:
 - Que es dispose de mitjans per a espentar la peça a tallar (espentador);
 - que es llisque frontalment el disc, ben recolzat en el regle que servix de guia, i esta haurà de romandre ben fixat per a evitar el seu moviment, i
 - que puga utilitzar-se l'equip de treball sense necessitat de ser retirada la carcassa superior de protecció del disc i posicionar esta en la posició més baixa que l'operació (altura de la peça) permeta.
- L'equip de treball s'haurà d'usar conforme a l'annex II del [Reial decret 1215/1997](#), i seguint les recomanacions del fabricant. En tot cas, abans del començament dels treballs, s'haurà de verificar que els dispositius de seguretat estan operatius i que els elements de fixació i guia de la peça estan prou fixats per a evitar el desplaçament durant el procés de tall d'esta.
- La persona treballadora ha de disposar de la formació i informació adequada sobre els riscos derivats de la utilització dels equips de treball, i també sobre les mesures de prevenció i protecció que hagen d'adoptar-se. La informació subministrada haurà de contindre les condicions i forma correcta d'utilització dels equips de treball tenint en compte les instruccions del fabricant, i també les situacions anormals i perilloses que puguen preveure's.

REFERÈNCIES

Espanya. (1995). Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals. *Boletín Oficial del Estado*, de 10.11.1995 (núm. 269). Recuperat el 22 de juliol de 2024, d'<https://www.boe.es/eli/es/l/1995/11/08/31/con>

Espanya. (2003). Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals. *Boletín Oficial del Estado*, de 13.12.2003 (núm. 298). Recuperat el 22 de juliol de 2024, d'<https://www.boe.es/eli/es/l/2003/12/12/54>

Espanya. Ministeri de la Presidència. (1997). Reial decret 1215/1997, de 18 de juliol, pel qual s'establixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels

treballadors dels equips de treball. *Boletín Oficial del Estado*, de 07.08.1997 (núm. 188). Recuperat el 22 de juliol de 2024, d'<https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/07/18/1215/con>

Espanya. Ministeri de la Presidència. (2008). Reial decret 1644/2008, de 10 d'octubre, pel qual s'establixen les normes per a la comercialització i posada en servei de les màquines. *Boletín Oficial del Estado*, d'11.10.2008 (núm. 246). Recuperat el 24 d'octubre de 2023, d'<https://www.boe.es/eli/es/rd/2008/10/10/1644/con>

Espanya. Ministeri de Treball i Assumptes Socials. (1997). Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels servicis de prevenció. *Boletín Oficial del Estado*, de 31.01.1997(núm. 27). Recuperat el 22 de juliol de 2024, d'<https://www.boe.es/eli/es/rd/1997/01/17/39/con>

Espanya. Ministeri de Treball i Assumptes Socials. (2007). Resolució d'1 d'agost de 2007, de la Direcció General de Treball, per la qual s'inscriu en el registre i es publica el IV Conveni col·lectiu general del sector de la construcció. *Boletín Oficial del Estado*, de 17.08.2007 (núm. 197). Recuperat el 16 de setembre de 2024, d'[https://www.boe.es/eli/es/res/2007/08/01/\(2\)](https://www.boe.es/eli/es/res/2007/08/01/(2))

FITXA D'INVESTIGACIÓ D'ACCIDENTS

7

GENERALITAT
VALENCIANA

INVASSAT
Institut Valencià de
Seguretat i Salut en el Treball

Per a citar este document:

Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball. *Accident lleu d'una persona treballadora per tall de dits de la mà amb disc de tall d'una màquina trossejadora/de biaixos* [en línia]. Burjassot: INVASSAT, 2024. 6 p. [Consulta: dd.mm.aaaa]. Disponible en: <http://www.invassat.gva.es/va/fia> (Fitxes d'Investigació d'Accidents; 57)

La present fitxa, completament anònima, té una fi pedagògica i per això està basada en successos accidentals reals investigats pel personal tècnic d'este Institut. No obstant això, pot contindre elements o aspectes modificats o addicionals, relacionats amb estos, que la persona redactora pot haver introduït a fi d'aconseguir una major eficàcia pedagògica en la seua difusió. D'altra banda, la fitxa no pretén una anàlisi exhaustiva, sinó més aviat posar de manifest les circumstàncies en les quals es desenrotlla el succés accidental, i també les principals causes i mesures preventives o correctives a adoptar.

INVASSAT

Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball

www.invassat.gva.es

secretaria.invassat@gva.es

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Educació, Cultura,
Universitats i Ocupació